

رباعیات مولانا

نصح و مآذیبی:

دکتر علامہ ابوالحسن راو

بابکاری

فاطمہ عسکری زاده

محمدرضا برادران راو

بامقدمہ استاد گرانیدہ دکتر قیاسی ۔

سرشناسه	: مولو، جلد ۱، بن محمد بن محمد، ۶۰۴-۶۷۲ ق.
عنوان قراردادی	: رباعیات
عنوان و نام پدیدآور	: رباعیات مولانا/ تاج و ماخذیاب علی برادران راد، با همکاری محمدرضا برادران راد، فاطمه عسکری زاده
مشخصات نشر	: مشهد: انتشارات مرنديز، ۱۳۹۸
مشخصات ظاهری	: ۴۲۷ ص.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۱۰۶-۶۸۳-۲
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
موضوع	: شعر فارسی -- قرن ۷ ق.
موضوع	: Persian poetry -- 13th century
شناسه افزوده	: برادران راد، علی، ۱۳۶۰ -
شناسه افزوده	: برادران راد، محمدرضا، ۱۳۲۶ -
شناسه افزوده	: عسکری زاده، فاطمه، ۱۳۲۵ -
رده بندی کنگره	: ۵۳۰۲PIR
رده بندی دیویی	: ۳۱/۱۶۸
شماره کتابشناسی ملی	: ۵۹۶۸۵۲۱

نشر مرندیز

رباعیات معنیا

تصحیح و مأخذ: بی: دکتر علی برادران راد
با همکاری محمدرضا برادران راد - فاطمه سکریزاده

چاپ: معین

نوبت چاپ: اول ۱۳۹۹

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۱۰۶-۶۸۳-۲

دفتر نشر: مشهد - خیابان آیکوه ۷ - دانشسرای ۸ - شماره ۹۰

تلفن: ۰۵۱-۳۷۷۷۴۷۶۵ | دورنگار: ۰۵۱-۳۷۷۵۱۳۰۲ | www.marandiz.com

تمام حقوق چاپ و نشر این اثر طبق قرار داد محفوظ است و هر گونه چاپ و تکرار از محتوای این کتاب بدون اجازه کتبی ممنوع است.
مخلفان به موجب قانون حمایت از حقوق مولفان، مصنفان و هنرمندان تحت پیگرد قانونی قرار میگیرند.

قیمت: ۷۵,۰۰۰ تومان

مقدمه

مولانا - لال الدین محمد بلخی یکی از نوابغ ادبی ایران و از برجسته‌ترین موارث فرهنگ فارسی است. عارفی آزاده و زلال، رها از دنیای تضادها و کشاکش‌های درون جسم و جان، دانا و آگاه، عشق و خروش تعارضی با یکدیگر ندارند. عارفی که یگانه همدم و همراز خویش را عیبی نداند و جان باختن در این راه را مایه سعادت. جانبازی عارفانه‌ای که زیر بایش بر پیوی یکی استوار گشته است.

زبان مولانا از عارفانه‌ترین زبان‌های شعری دنیاست. دل‌انگیزترین مبانی عرفانی را در آثار وی به آشکارا می‌توان دید. بدون تردید شورانگیزی عارفانه‌های او بیش از هر زمان، مرزها را در نور دیده و اندیشه‌اش نشان می‌دهد و همدلی بشری به شمار آمده است.

رباعی از محبوب‌ترین و دل‌انگیزترین قالب‌های شعری فارسی به شمار آمده و بسیاری از سخن‌سرایان ایرانی از جمله مولانا سرودن در این قالب را تجربه کرده‌اند. مولانا از دیر باز با مثنوی و غزلیات شمس مورد توجه عام و خاص بوده اما رباعیات وی مدت‌ها در تالو درخشان مثنوی و غزلیات شمس کم فروغ بوده و پیوسته کمتر به آن اقبال نشان داده‌اند. بسیاری از محققان با اینکه بیت به بیت غزلیات و مصرع به مصرع مثنوی را مورد تحلیل و بررسی قرار داده‌اند؛ به رباعی‌های او توجه چندانی نداشته‌اند. با این وجود این رباعیات محبوبیت خویش را در طول تاریخ در علاقمندان شعر و ادب از دست نداده‌است. این محبوبیت موجب شده تا عام و خاص در آن وارد شده و آشفته‌گی و نابسامانی بسیاری را در مجموعه رباعیات پدید آورند. آمیزش و راه‌یابی رباعیات مولانا در دیوان شعر و سفینه‌ی شاعران دیگر از دشوارترین و ابهام‌انگیزترین پژوهش‌های اخیر ادب فارسی به

شمار می‌آید. در میان مجموعه رباعیات مولانا به رباعی‌هایی بر می‌خوریم که به چندین شاعر دیگر نیز نسبت داده شده و در بسیاری از دیوان‌ها و سینه‌های شعر، ردپایی از آنها را می‌توان آشکارا دید. این ابهامات بدون تردید یکی از مهمترین معضلات و مشکلات پژوهش‌های مربوط به مولانا است. پژوهش حاضر می‌تواند پاسخ بسیاری از آن ابهامات را مشخص نماید بویژه آنکه مؤلف با کوشش و و دقتی ستودنی انتساب بسیاری از این رباعی را به شاعران دیگر مشخص نموده و با نظم‌ی دلپسند آن را برای دوستداران و اهلی ابیات ارائه نموده است. یکی از موارد برجسته‌ای که مؤلف در این اثر با دقت و پژوهشی در خور موضوع در رباعی قرار داده است؛ آن است که دو تصحیح دیوان کبیر یعنی تصحیح استاد فروغی و استاد توفیق سبحانی را بررسی و تحلیل نموده است. باور دارم با ویرایش این مجموعه ستودنی و روحیه پژوهشگرانه‌ای مؤلف ارجمند و ادامه این راه و تأمل و بررسی گسترده‌تر عمق توافقی‌های روشنی و امید بخشی را در این راه شاهد خواهیم بود.

دکتر علیرضا قیامتی

دی ماه ۱۳۸۹